

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Betaalbaarheid hulp bij het huishouden

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de memo "Betaalbaarheid Hulp bij het huishouden" (bijlage 1).
2. In te stemmen met het doorvoeren van de volgende kostenbeheersingsmaatregelen:
  - a. Bij de toegang tot ondersteuning de eigen kracht nadrukkelijker betrekken in het onderzoek door het SWT;
  - b. Het 'Normenkader huishoudelijke ondersteuning' toepassen bij de indicatiestelling en na bekendmaking laten gelden voor nieuwe en bestaande klanten (scenario 2);
  - c. Strikte afbakening Wmo en domein overstijgend werken;
  - d. Domotica inzetten.
3. De financiële vertaling van deze maatregelen te verwerken in de begroting 2022.

Aanleiding

Voor u ligt het memo "Betaalbaarheid Hulp bij het huishouden" met daarin een beschrijving van maatregelen die genomen kunnen worden om grip te krijgen op de ontwikkeling van de uitgaven hulp bij het huishouden. We stellen uw raad voor om in te stemmen met een viertal maatregelen. Strikt formeel is dit een bevoegdheid van het college. We willen draagvlak creëren voor de maatregelen, daarom leggen wij de keuze aan uw raad voor.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
20 april 2021	Beslisnota voor de gemeenteraad, 'Betaalbaarheid van goede zorg', Zaaknummer Z/21/060771
Mei 2021	Informatienota voor de gemeenteraad, <i>Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en Welzijn 1e halfjaar 2021</i> , Zaaknummer Z/21/061956

Gewenst resultaat

De uitgaven hulp bij het huishouden voor de toekomst beheersbaar houden zodat deze hulp beschikbaar blijft voor mensen die deze ondersteuning echt nodig hebben en die hier via eigen kracht niet zelf in kunnen voorzien.

Argumenten

2.1 De uitgaven voor Hulp bij het huishouden stegen de afgelopen jaren fors en zonder maatregelen blijven deze uitgaven onverminderd doorstijgen

In 2018 gaven we ongeveer €2,3 miljoen uit aan Hulp bij het huishouden, in 2019 €2,7 miljoen en in 2020 ruim €3,1 miljoen.

Hiervoor zijn meerdere redenen:

- Inwoners wonen langer zelfstandig thuis.
- Een strengere toegang tot de intramurale zorg.
- Een toename van inwoners met complexe problemen die ondersteuning vanuit de Wmo nodig hebben.
- Vergrijzing: in 2020 is 8,6 procent van de bevolking in Wijchen 75 jaar en ouder, in 2030 loopt dit percentage op naar 13,5%.
- De aanzuigende werking van het abonnementstarief van inwoners met midden- en hogere inkomens. Sinds de invoering van dit tarief in 2019 betalen inwoners maximaal €19 per maand eigen bijdrage, ongeacht de hoogte van het inkomen.
- Tariefverhogingen: de gemeente betaalt een reëel tarief voor de huishoudelijke hulp. Een tarief dat jaarlijks stijgt als gevolg van cao-ontwikkelingen.

2.2 De voorgestelde beheersingsmaatregelen leiden tot meer grip op de uitgaven hulp bij het huishouden

In het memo "Betaalbaarheid Hulp bij het huishouden" geven wij een opsomming van mogelijke maatregelen om de kosten van hulp bij het huishouden naar de toekomst toe beheersbaar te maken. Wij stellen u voor om in te stemmen met de volgende vier maatregelen:

❖ *Bij toegang tot ondersteuning de eigen kracht nadrukkelijker betrekken in het onderzoek door het SWT, mogelijk ook financieel*

Dit is een doorontwikkeling van de huidige uitvoering. Door de eigen kracht een meer prominente plaats in het onderzoek te geven, kan het aantal maatwerkvoorzieningen verminderen. We onderzoeken op welke wijze we bij aanvragen Wmo ook rekening kunnen houden met de financiële draagkracht. Daarbij kan mogelijk worden aangesloten bij de beoordeling van de eigen kracht zoals we die inmiddels toepassen bij de inzet van ouders bij de zorg voor hun kinderen.

We doen een moreel appèl op inwoners die de hulp in het huishouden zelf kunnen regelen en betalen om de eigen verantwoordelijkheid te nemen en de hulp (voortaan) ook zelf te regelen.

❖ *Het nieuwe 'Normenkader huishoudelijke ondersteuning' toepassen bij de indicatiestelling*

In het normenkader staan basisactiviteiten voor het schoonmaken van een woning en daaraan zijn normtijden gekoppeld. Gemiddeld komt dit neer op 120,7 minuten per week, afgerond 2 uur per week. Het invoeren van het normenkader huishoudelijke ondersteuning heeft als doel de gemiddelde indicatiehoogte in Wijchen van 2 uur en 20 minuten naar 2 uur per week terug te brengen. Het normenkader vormt de basis voor de richtlijn indicatiestelling huishoudelijke hulp die we willen gaan hanteren. De concept richtlijn indicatiestelling is samen met de regiogemeenten opgesteld en is ook getoetst door bureau HHM.

❖ *Strikte afbakening Wmo en domein overstijgend werken*

Het afgelopen jaar is het besliskader binnen het Sociaal wijkteam aangescherpt. Door het striktere besliskader komt de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de overgang naar de Wet langdurige zorg (Wlz) eerder in beeld. We beschikken sinds 2020 over een tool waardoor de gemeente wekelijks geïnformeerd wordt over afgegeven Wlz-indicaties. Bij een melding vindt nader onderzoek plaats naar continuering van Wmo-maatwerkvoorzieningen.

❖ *Domotica inzetten*

Er zijn veel nieuwe technologische ontwikkelingen van (zorg)domotica die de ondersteuning vereenvoudigen en het welzijn van de cliënt verbeteren. We willen de

inzet van domotica in het huishouden stimuleren omdat technische hulpmiddelen soms op een adequate manier kunnen ondersteunen in het huishouden. Hierbij betrekken wij de ervaringen die in den lande al zijn opgedaan met de inzet van technische hulpmiddelen in het huishouden. Wij hopen hiermee in voorkomende gevallen nog beter maatwerk te leveren.

We starten een pilot om het gebruik van domotica te stimuleren. Hiervoor reserveren wij €7.500 per jaar. In gesprek met onze aanbieders gaan wij de inzet van domotica verder uitwerken.

Na uw instemming werken wij de maatregelen verder uit en worden de maatregelen ingevoerd. De financiële vertaling van de maatregelen nemen wij mee in de begroting voor 2022.

2.3 Het normenkader Huishoudelijke ondersteuning gaat vanaf oktober 2021 gelden voor nieuwe en bestaande klanten

In de memo "Betaalbaarheid Hulp bij het huishouden" zijn verschillende scenario's uitgewerkt voor de invoering van het nieuwe normenkader. Wij stellen voor om scenario 2 toe te passen. Dit houdt in dat het nieuwe normenkader en de daarop gebaseerde richtlijn indicatiestelling na bekendmaking gaat gelden voor alle nieuwe klanten en voor huidige klanten.

Alle huidige klanten met een indicatie van meer dan twee uur en minder dan vier uur krijgen in het vierde kwartaal van 2021 een vervroegde hercontrole. Het gaat om ongeveer 700 klanten waarbij lopende indicaties worden opengebroken.

Klanten met een indicatie van 2 uur of minder of een indicatie van vier uur of meer krijgen geen vervroegde hercontrole. Het nieuwe normenkader wordt bij deze klanten toegepast bij de reguliere hercontrole.

We hanteren een gewenningsperiode van twee maanden na besluitvorming over de nieuwe indicatie. Hierdoor kunnen klanten en zorgaanbieders zich goed voorbereiden op de veranderingen en hebben klanten de tijd om eventueel zelf aanvullende maatregelen te treffen.

Tegenargumenten en risico's

2.1 Bij de doorrekening van de scenario's is uitgegaan van aannames

Het gaat om aannames met betrekking tot tariefontwikkeling, ontwikkeling van het aantal klanten en uitnutting van indicaties. De daadwerkelijke realisatie hangt van veel factoren af. We monitoren de (financiële) resultaten van de maatregelen en koppelen die aan u terug via de bestaande P & C-cyclus.

2.2 Afwijking van de norm (maximaal 2 uur per week HH) blijft mogelijk als de situatie van de klant hier aanleiding toe geeft

De klant staat centraal. Bij nieuwe aanvragen en herindicaties vindt altijd een individuele beoordeling plaats. Daarbij kijken we naar de persoonlijke kenmerken en situatie van de inwoner. Minder of andere vormen van zorg zijn niet altijd mogelijk. Passend bij wat de Wmo voorschrijft, vinden we het belangrijk dat er sprake blijft van maatwerk.

2.3 De invoering van de maatregelen kan extra bezwaarschriften van inwoners opleveren

In de doorrekening is rekening gehouden met de hieraan verbonden extra kosten. Hetzelfde geldt voor de extra uitvoeringskosten binnen het SWT die verbonden zijn aan scenario 2.

Financiële gevolgen

In onderstaande tabel staan de financiële effecten van voorgesteld scenario 2. In de memo treft u de doorrekeningen van de andere twee scenario's aan.

Beschikbaar budget	2021	2022	2023	2024	2025
	€ 3.579.233	€ 3.700.819	€ 3.805.839	€ 3.914.010	€ 4.025.426
Kosten HH scenario 2	3.426.633	3.308.190	3.581.478	3.875.871	4.190.618
Kosten uitvoering herindiceren	80.142	-	-	-	-
Pilot domotica	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Kosten bezwaar	43.500	43.500			
Totale kosten	3.557.775	3.359.190	3.588.978	3.883.371	4.198.118
beschikbaar budget minus kosten	21.458	341.629	216.861	30.639	-172.692

De financiële effecten van deze beslisnota worden meegenomen in de reguliere P&C-cyclus. Voorliggend besluit heeft dan ook nu *geen* begrotingswijziging tot gevolg. De financiële vertaling van deze maatregelen verwerken we in de begroting 2022.

Communicatie

Het effect van de invoering van de maatregelen en met name de invoering van het nieuwe normenkader zal voor de inwoner direct voelbaar zijn omdat de uren hulp bij het huishouden in veel gevallen terug worden gebracht. Dit vraagt om zorgvuldige communicatie met cliënten.

Wij vragen de Wmo Raad om advies. Dit advies en de reactie daarop van het college worden na ontvangst aan de stukken voor de raad toegevoegd.

Onze gecontracteerde aanbieders zijn geïnformeerd over ons voornemen om kostenbeheersingsmaatregelen te treffen. Na besluitvorming in uw raad gaan wij in gesprek met de aanbieders over de gevolgen van de maatregelen.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na vaststelling van de maatregelen start de uitvoering in het vierde kwartaal van 2021. Voor de uitvoering van de vervroegde hercontroles (700) en de verwachte extra bezwaarschriften wordt formatie ingehuurd.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel Advies